



TEDENSKI NOVIČNIK

Informacije s področja covid-19

Datum: 6. 10. 2022

Tedenski novičnik zajema zadnja ključna sporočila in novosti na področju covid-19: informacije s strani pristojnih evropskih inštitucij, epidemiološke situacije v Sloveniji, napovedi podatkov o gibanju okužb s SARS-CoV-2 in ključna sporočila Posvetovalne skupine za spremljanje gibanja virusa SARS-CoV-2.

Novičnik služi kot izhodiščno orodje za jasno in konsistentno komuniciranje aktualnih informacij na področju covid-19.

1. ECDC/EMA NOVICE

EVROPSKI CENTER ZA PREPREČEVANJE IN OBVLADOVANJE BOLEZNI (ECDC)

- [Poročilo pregleda držav: 38. teden](#)

Ob koncu 38. tedna 2022 (tedna, ki se je končal 25. septembra 2022) se je skupna stopnja primerov covid-19 v EU/EEA med osebami starimi nad 65 let povečala za 9 % v primerjavi s prejšnjim tednom. O povečanju tega kazalnika je poročalo 14 od 26 držav. Poročanje o povečanju celotne skupne stopnje primerov v EU/EEA za vse starosti poteka dva zaporedna tedna, pri čemer je 15 držav poročalo o naraščajočem trendu.

EVROPSKA AGENCIJA ZA ZDRAVILA (EMA) in EVROPSKA KOMISIJA

- Evropska agencija za zdravila je objavila revidirano varnostno posodobitev za cepiva proti covidu-19.
- Evropska komisija je izdala odločbo o obnovitvi pogojnega dovoljenja za promet za cepivo Nuvaxovid.
- Evropska komisija je odobrila spremembo pogojnega dovoljenja za promet za cepivo Spikevax v standardno dovoljenje za promet.
- Evropska agencija za zdravila je pričela tekoči pregled za uporabo prilagojene različice cepiva Comirnaty pri otrocih, starih od 5 do 11 let.

Več informacij je na voljo [na naslednji povezavi](#).

2. EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA

V Sloveniji je bilo na dan 6. oktobra 2022 z enim odmerkom cepljenih 70 % polnoletnih oseb. Z vsemi odmerki je bilo cepljenih 68 % in z enim dodatnim odmerkom 38 % odraslih oseb. Delež cepljenih z dvema dodatnim odmerkoma je znašal 2 % odraslih oseb ([več na povezavi](#)).

S prvim odmerkom je cepljenih 82 % starejših od 60 let, z dvema odmerkoma 81 % starejših od 60 let, z enim dodatnim odmerkom 60 % in z dvema dodatnima odmerkoma 5 % starejših od 60 let. Za primerjavo: v državah EU/EEA je prvi odmerek prejelo 92,5 % starejših od 60 let, dva odmerka 90,8 %, prvi pozitivni odmerek 84,2 % in drugi pozitivni odmerek 17,9 % starejših od 60 let ([vir](#)).

Aktualne podatke o okužbah s SARS-CoV-2 (covid-19) v Sloveniji lahko vsakodnevno spremljate na [naslednji povezavi](#).

3. EPIDEMIOLOŠKO MODELIRANJE: ZADNJE PROJEKCIJE

Jesenski val se odvija po pričakovanjih. Povečevanje števila okužb v šolajoči populaciji se je zaustavilo, okužbe se pojavljajo sedaj po vseh starostnih skupinah v običajnih deležih.

Ocena efektivnega R je trenutno okoli 1. Lokalni plato, ki je bil po projekcijah pričakovan, je trajal manj časa in število zaznanih okužb je v tem tednu že v porastu. Tedenska incidenca zaznanih primerov je narasla na 15.800. Število hospitalizacij na navadnih in intenzivnih oddelkih se je povečalo.

Tudi v drugih EU državah se je začel jesenski val. Zelo hitro naraščanje okužb je v Avstriji in Nemčiji (Avstrija je trenutno vodilna država po okužbah). Tudi v Franciji, Italiji, Belgiji se je začel jesenski val. Vala še ni zaznati v Španiji in na Portugalskem.

Glede na napovedi pričakujemo naraščanje primerov, ki pa se bo pospešilo z začetkom študijskega leta. Po trenutnih projekcijah lahko pričakujemo en vrh vala v drugi polovici oktobra, ko bomo lahko imeli 7-dnevno povprečje tudi to 6.000 zaznanih primerov na dan, s tedensko incidenco do 35.000–40.000 primerov.

V bolnišnicah se bo število pacientov tudi povečevalo. Skupno število bolnišničnih obravnav ocenjujemo na okoli 500, na zgornjem intervalu nedoločenosti tudi do 700. Na intenzivnih oddelkih na vrhu vala po trenutnih projekcijah pričakujemo manj kot 100 obravnav. Te ocene so vse narejene s predpostavko omikron različice virusa na podlagi razmerij, kot jih trenutno ocenjujemo za to različico. V primeru novih različic se lahko ocene bistveno spremenijo.

4. PRESEŽNA UMRLJIVOST V SLOVENIJI PO METODOLOGIJI EUROMOMO

V sklopu mreže EuroMOMO (angl. European mortality monitoring) smo vzpostavili tedensko spremljanje splošne umrljivosti, v katerega so vključeni vsi umrli ne glede na vzrok smrti. Pri tem ocenjujemo odstopanja opazovane umrljivosti od pričakovane umrljivosti, modelirane na podatkih o splošni umrljivosti v letih 2015–2019. Odstopanja umrljivosti so ovrednotena z oceno presežnega števila umrlih in s t.i. z-vrednostjo v opazovanem tednu. Z-vrednost izraža, za koliko standardnih odklonov število umrlih v opazovanem tednu odstopa od pričakovane ravni (presežek umrljivosti). Model upošteva časovne zamike med datumom smrti in datumom registracije smrti ter napove število smrti v zadnjih 5 opazovanih tednih, čeprav vse še niso bile registrirane.

Teden analize: 39

V 37. tednu leta 2022 v Sloveniji beležimo z-vrednost 1,05 oziroma pričakovano variabilnost umrljivosti, vendar je točen podatek o z-vrednosti zaradi zakasnitev pri registraciji smrti lahko nezanesljiv. Število vseh umrlih v 37. tednu je bilo za 6 % večje od pričakovanega števila vseh umrlih. Presežne umrljivosti, statistično opredeljene kot z-vrednost 2 ali več, trenutno za omenjeni teden ne beležimo v nobeni starostni skupini.

Več informacij najdete [na tej povezavi](#).

5. POSVETOVALNA SKUPINA ZA CEPLJENJE PROTI COVIDU-19

V Sloveniji je trenutno dostopnih osem cepiv proti covidu-19:

- mRNA cepiva: Comirnaty 30, Comirnaty 10, Comirnaty Original/Omicron BA.1, Comirnaty Original/Omicron BA.4-5 (Pfizer/BioNTech) ter Spikevax in Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 (Moderna);
- vektorsko cepivo: Jcovden/Janssen (Johnson&Johnson);
- proteinsko cepivo: Nuvaxovid (Novavax).

Prilagojena cepiva Comirnaty Original/Omicron BA.1, Comirnaty Original/Omicron BA.4-5 in Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1, so registrirana le za požitveni odmerek – za uporabo pri osebah, starih 12 let in več, ki so v preteklosti prejele vsaj osnovno cepljenje proti covidu-19 in je od zadnjega odmerka cepiva minilo najmanj 3 mesece.

Več informacij o cepivih, ki poleg izvorne oziroma vuhanske različice SARS-CoV-2, pokrivajo tudi novejšo različico omikron, najdete na [naslednji povezavi](#).

Zadnja priporočila in navodila za cepljenje proti covidu-19 so na voljo [na tej povezavi](#).

**Cepljenje s pozitivnim odmerkom
priporočamo predvsem skupinam
z večjim tveganjem za hujši potek**



**Ranljivim
kroničnim
bolnikom**



**Oskrbovancem
domov za starejše
občane oziroma
socialnovarstvenih
zavodov**



**Vsem
starejšim
od 60 let**



6. POSVETOVALNA SKUPINA ZA SPREMLJANJE GIBANJA VIRUSA SARS-COV-2

Preventivna priporočila

Pomembno je upoštevanje vseh dobro poznanih preventivnih priporočil:

- **vzdrževanje medosebne razdalje,**
- **pravilno umivanje rok,**
- **razkuževanje rok,**
- **izogibanje dotikanju obraza (oči, nosu in ust),**
- **higiena kihanja in kašlja ter**
- **učinkovito prezračevanje zaprtih prostorov.**

Uporaba mask

Uporaba zaščitnih mask je eden izmed enostavnih ukrepov, ki zaščiti nosilca maske pred okužbo in prepreči nadaljnje širjenje virusa.

O pozitivnem vplivu uporabe mask na zmanjševanje dnevnega števila ugotovljenih okužb s SARS-CoV-2 so že na voljo številne strokovne objave, raziskave pa so bile izvedene v različnih okoljih (družinsko okolje, letalski promet, nacionalna raven). Pozitiven vpliv obvezne uporabe zaščitnih mask v splošni populaciji in manjšanje števila novih okužb za 15–47 % kažejo tudi raziskave, izvedene na nacionalni ravni ([vir](#)).

Masko je pomembno pravilno namestiti in odstraniti ter upoštevati načelo nedotikanja maske med njeno uporabo, tesnenje in čas nošenja maske. Pravilno namestitev/odstranitev maske je prikazana na [naslednji povezavi](#).

Z nošenjem maske tako prispevamo k obvladovanju širjenja okužbe s SARS-CoV-2.



Mobilna aplikacija #OstaniZdrav v novi podobi

Aplikacija #OstaniZdrav je v novo študijsko leto zakorakala v novi podobi. Spodbujamo predvsem višje in visokošolske zavode ter izvajalce izobraževanja odraslih, da ima vsaka predavalnica ali drug prostor, kjer se študentje/obiskovalci/zaposleni zadržujejo dlje časa, svojo QR kodo. Na ta način smo uporabniki anonimno obveščeni o tveganem stiku z osebo z okužbo z virusom SARS-CoV-2, ki so bili ob istem času na skupnem dogodku ali lokaciji.

Aplikacija #OstaniZdrav je namenjena beleženju stikov med osebami, ki imajo nameščeno aplikacijo. Z aplikacijo so uporabniki anonimen način opozorjeni, da so bili izpostavljeni rizičnemu stiku. To opozorilo uporabnika obvesti, da je njegovo tveganje za okužbo povečano in ga spodbudi k še bolj odgovornemu ravnanju. Več o mobilni aplikaciji #OstaniZdrav na [naslednji povezavi](#).

Ustvarite varno okolje z mobilno aplikacijo #OstaniZdrav

#OstaniZdrav

Prenesite mobilno aplikacijo #OstaniZdrav in prispevajte k preprečevanju širjenja covid-19. Uporaba aplikacije je varna in anonimna.

Opozori vas, če ste bili izpostavljeni rizičnemu stiku in vam poda navodila za nadaljnje korake. Obvarujte sebe in druge pred covidom-19.

**zdravje
JE SKRB
za vse**

Naložite si
#OstaniZdrav
še danes

Available on the App Store | GET IT ON Google Play

www.cepimose.si | NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje | ekc@gov.si



KLJUČNA SPOROČILA:

- Uporaba **zaščitnih mask** je eden izmed enostavnih ukrepov, ki zaščiti nosilca maske pred okužbo in prepreči nadaljnje širjenje virusa. Uporaba mask se priporoča v vseh zaprtih javnih prostorih.
- Prilagojena cepiva Comirnaty Original/Omicron BA.1, Comirnaty Original/Omicron BA.4-5 in Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 so registrirana le za **poživitveni odmerek** – za uporabo pri osebah, starih 12 let in več, ki so v preteklosti prejele vsaj osnovno cepljenje proti covidu-19 in je od zadnjega odmerka cepiva minilo najmanj 3 mesece.
- Cepljenje s poživitvenim odmerkom je priporočeno predvsem **skupinam z večjim tveganjem za hujši potek bolezni**.
- Uporaba **mobilne aplikacije #OstaniZdrav**, ki je v študijsko leto zakorakala v novi podobi, se spodbuja predvsem v višjih in visokošolskih zavodih ter pri izvajalcih izobraževanja odraslih – vsaka predavalnica ali drug prostor, kjer se študentje/obiskovalci/zaposleni zadržujejo dlje časa, naj ima svojo QR kodo. Na ta način smo uporabniki aplikacije anonimno obveščeni o tveganem stiku z osebo z okužbo z virusom SARS-CoV-2, ki so bili ob istem času na skupnem dogodku ali lokaciji.